

اولین همایش ملی گردشگری، جغرافیا و محیط زیست پایدار

محل برگزاری دانشکده شهید مفتاح همدان

۳۰ آبان ۱۳۹۲

ارزبان محیط زیست همدان

ارزیابی فرصت ها و چالش های گردشگری شهر توریستی هیر با استفاده از شاخص های زیست اقلیمی

علی دولتی مهر^{۱*}، یوسف درویشی^۲

۱- مدرس حق التدریس دانشگاه پیام نور و معاون اداره کل هواشناسی استان اردبیل

Dolatali@yahoo.com -

۲- عضو هیات علمی دانشگاه پیام نور Phddarvish@yahoo.com

چکیده

توریسم در دنیای ارتباطی امروز یک حرکت جدید و یکی از عناصر مهم و اثر گذار ارتباطی بین تمدن ها تلقی می شود. صنعت توریسم نقش بسیار قدرتمندی در روند توسعه کشورها به عهده دارد و دارای ابعاد گسترده ای است که مهمترین زمینه های مورد توجه ملل مختلف ابعاد اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی است که ارتباط بین ملل و جوامع مختلف در تحقق این زمینه ها و شرایط، ضرورتی اجتناب ناپذیر است. در سالهای اخیر، گردشگری منبع درآمد سرشار در تجارت جهانی و عنصر مهمی در بهبود و تنظیم موازنه بازرگانی و تراز پرداختهای بسیاری از کشورها شده است. شهر توریستس هیر در ۲۵ کیلومتری جنوب شرقی اردبیل و در عرض جغرافیایی ۳۸ درجه و ۷ دقیقه شمالی و طول جغرافیایی ۴۸ درجه و ۵۰ دقیقه طول شرقی در جاده خلخال واقع است. این شهر باغات زیبای گیلاس - آلبالو - زردآلو - سیب و گردوی فراوانی دارد. در این مقاله سعی شده است آسایش یا عدم آسایش انسان براساس مدل ها و شاخص های زیست اقلیمی بیکر، دمای موثر و شاخص ضریب ناراحتی با استفاده از آمار ایستگاه هواشناسی منطقه هیر سالهای ۱۹۹۴-۲۰۰۹ ارزیابی شده است. برای محاسبه این شاخص ها از پارامترهای هواشناسی بویژه میانگین دمای روزانه، متوسط حداکثر دما، متوسط حداقل دما و ... مورد استفاده قرار می گیرد. در این مدل ها و شاخص ها، رهنمودها و ارزیابی های لازم از نظر آسایش، یا عدم آسایش انسان در مواقع مختلف سال، مناسب با ویژگی ها و خصوصیات اقلیمی منطقه به صورت جداول ارائه می شود، که می تواند پایه و اساس شناخت پتانسیل های لازم برای توسعه گردشگری شود. بنابراین شناخت توان آسایش زیست اقلیمی منطقه می تواند به برنامه ریزی گردشگری کمک نماید، تا مناطق جاذب محیطی در برابر آلودگی محیط زیست، هجوم و تجاوز انسانی، استفاده برای گذران اوقات فراغت و ... حفظ شود.

کلید واژه: گردشگری، شاخص زیست اقلیمی، بیکر، دمای موثر، شاخص ضریب ناراحتی، شهر توریستی هیر

۱ و * - مدرس حق التدریس دانشگاه پیام نور و معاون اداره کل هواشناسی استان اردبیل تلفن ۰۹۱۴۴۵۴۱۱۳۲

۲- عضو هیات علمی دانشگاه پیام نور